

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Siricius primus omnium certa constitutione Anysio Thessalonicensi Episcopo delegavit vices suas. Ejus exemplum secuti sunt Anastasius & Innocentius primus. In quo tum consisteret ille Vicariatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

& Imperij Lib. V. Cap. XXIV.

65

commisso per Illyricum, & sic vagam, ut ita dicam, & præterita delegationis occasio ne expirantem auctoritatem certa tum primum ratione Ecclesiæ Thessalonicensi commisso. Nunc referenda sunt Leonis verba de viciatu Anastasij, in qua cùm dicat se illi committere vices suas per Illyricum, addit id se facere exemplo Siricij, simûlque arcanum aperit allata à nobis conciliationis: *Beate recordationis Siricij exemplum feci*, inquit, *qui sancte memorie Anysio predecessor tuo, bene de apostolica fide tunc merito, & rebus post sequentibus approbato, certa tum primum ratione commisi*, ut per illam provinciam positis, quas ad disciplinam teneri voluit, Ecclesiæ subveniret. Istam observationem confirmant sequentia verba Leonis: qui cùm memoriam iniret eorum Episcoporum Thessalonicensium quibus Romani Pontifices commiserant vices suas, omnino incipit ab Anysio, dum ait prædecessores suos commississe vices suas prædecessori decessorique Anastasij, id est, Anysio & Rupo, quibus successerat Anastasius. Quare cùm horum tantum mentionem faciat Leo, manifestum est ab Anysio incepisse eum vicariatum, adeoque initia ejus, quod sàpe dicendum est, Papæ Siricio deberi.

V. Itaque frustra se torquent qui anxie querunt utrum Acholius Illyrici Primas à Damaso constitutus sit antè quam Concilium Aquileiense celebraretur, arque id ante factum esse sibi persuadent. Nam præterquam quòd Acholius exarchicam auctoritatem quoad ordinationes obtinebat in Illyrico secundum veterem Ecclesiæ suæ confitudinem, ut suprà diximus, cùm non tam nova auctoritas illi accesserit ratione vicariatus quam cumulatio juris, manifestum est nihil istiusmodi constitutum à Damaso circa Acholium fuisse. Certè vir illustrissimus Franciscus Hallierius regius tum Theologiae Professor in Academia Parisiensi, sed Cabellicensis dein Episcopus, ex eo probat Acholium Damasi vicariatu nondum ornatum fuisse anno CCCCLXXXII. quòd is in epistola synodica Episcoporum orientalium in Constantinopolitana urbe congregatorum ad Damasum & ad synodum Romanam scripta, de qua actum est superius, postpositus invenitur Ambrosio Mediolanensi, Brittoni incertæ sedis Episcopo, & Valeriano Aquileiensi.

CAPVT XXIV.

Synopsis.

I. *Siricus primus omnium certa constitutione An-*
Tom. II.

sio Thessalonicensi Episcopo delegavit vices suas. Ejus exemplum feci sum Anastasius & Innocentius pri-

mus. In quo tum consideret ille Vicarius.

I. Generalia tamum in initio mandata fuerunt, ut causa omnes Illyricane, ea nimis quæ secundum morem referri debebant ad Romanum Pontificem, ad curam perirent Thessalonicensis antifitii. Quid probatur auctoritate Innocenty I.

III. *Anysio successit Rufus, cui vices suas per Illyricum orientale commisit Innocentius, salvo Metropolitanorum jure.*

IV. *Ei potestatē facit congregandi synodos extraordinarias, quotiens occasiones emerserint gravium negotiorum quæ congregacionem sacerdotum requirant.*

V. *Innocentius literas de legatione Rofi conscribi justis ac mitti ad universos Episcopos per provincias Illyricanas constitutos, ut in omnium notitiam venirent.*

VI. *Hunc honorem retinuit Rufus sub Zozimo, Bonifacio, & Celestino. Causa Perigenis ei commissa à Bonifacio.*

VII. *Eodem tempore Rufus patitur contradictionem ab Episcopis Illyricanis, qui de ea re scribit ad Bonifacium. Colligitur istud ex epistola Bonifaci ad Rufum, quæ describitur.*

VIII. *Deinde Bonifacius, laudatis Adelphio & Perigeno quod ceteris Episcopis Illyricanis non consenserint, sed Rupo semper adheserint, illumhortatur ad constantiam, & causas Episcoporum judicaretur illum jubet.*

X. *Inquiritur in capita de quibus querelam suam Rufus deposituerat apud Bonifacium, quæ erant gravissimi momenti, utpote in quibus de summa rerum age-retur.*

X. *Illyricani Episcopi agrè ferunt sibi in omnibus causis ecclesiasticis superpositum esse Episcopum Thessalonensem. Quid probatur ex Bonifacio.*

XI. *Horum invidorum suasionibus permotus Theodosius Junior, causas dubias Illyrici decernit referendas esse ad Episcopum Constantinopolitanum. Cui novitati obstitit Bonifacius, ob reverentiam canonum.*

XII. *Sed altius penetrabat tentata divisio Illyrici orientalis à patriarchatu Occidentis, & quorundam Episcoporum præsumpto, qui causas retractare audebant quæ supremo sedis apostolica judicio definitae fuerant. Orientium Ecclesiarum communio vetus cum Romana, & illarum ad istam configua in magnis periculis.*

XIII. *Angebat Bonifacium causam Perigenis, quid ejus occasione tentarentur arcana dominationis. Nam causam ejus retractare volebant Illyricani Episcopi in synodo Corinthiaca, quam congregare moliebantur preter conscientiam Rofi.*

XIV. *Itaque aperi illis communatus est abstinentia, si causam illam iterum ad discentendum in medium adducerent. Valuit itaque Perigenis ordinatio, ne docent epistola Sixti 111.*

XV. *Istud ipsum probatur testimonio Socratis & Iovini Carnotensis, tum aliis nonnullis argumentis.*

XVI. *De jure congregandorum Conciliorum Illyrici.*

XVII. *Bonifacius ait Rufum esse honorandum propter apostolicam vicem, & ordinationes Episcoporum citra ejus conscientiam celebrari non posse.*

I. **S**IRICUS itaque primus omnium certa constitutione Thessalonensi

I

Episcopo delegavit vices apostolicae sedis, Anysio nimirum, qui paulò ante Siricij episcopatum successerat Acholio. Non extat epistola ejus ad Anysium ea de re scripta, & ad eum missa per Candidianum Episcopum. Extat autem alia ejus epistola post obitum Candidiani scripta, ex qua colligimus statutum à Siricio fuisse ut nulla licentia esset sine Anyſij consensu in Illyrico Episcopos ordinare. Siricio successit Anastasius, isti verò Innocentius, qui vicariam suam potestatem eidem Anysio commiserunt per Illyricanas provincias, exemplo decessorum suorum. Præstat porro referre verba Innocentij ad Anysium, ex quibus intelligemus quænam fuerit illa potestas, & quantum Theſſalonicensi Episcopo detulerint Romani Pontifices illorum temporum. *Cui etiam*, inquit, id est, Anysio, *anteriores tanti ac tales viri prædecessores mei Episcopi*, id est, sancte memoriae Damasus, Siricius, atque supra memoratus vir, id est, Anastasius, ita detulerunt, ut omnia que in illis partibus gererentur sanctitati tue, que plena iustitia est, traderent cognoscenda, meam quoque parvitatem hoc tenere judicium eandemque habere voluntatem te decet recognoscere.

II. Generalia sunt ista mandata, sed quæramen indicant magnam à sede apostolica potestatem conlatam Anysio fuisse, nimirum ut omnia quæ in provinciis Illyrianis gererentur, ad notitiam & judicium Theſſalonicensis antistitis perferrentur, ut sententia & auctoritate ejus componerentur. Quod non intelligi ita debet ac si tum primum cause omnes Illyrianæ ad curam Theſſalonicensis Episcopi pertinere cœpissent cum ornatus est vicariatu sedis apostolice. Constat enim ex ejusdem Innocentij epistola ad Rufum ea tantum delegatione effectum ut causæ quæ secundum morem referri debebant ad Romanum Pontificem, velut ad Patriarcham Occidentis, ad curam pertinerent Theſſalonicensis antistitis; ut qui primus erat inter primates Illyricos, id est, primus provinciarum illarum Metropolitanus, etiam ut sedis apostolicae delegatus causas que incederent in Illyrico terminaret. Nondum enim positi fuerant termini vicariæ huic potestati, sed omnes' omnino causa illarum provinciarum commissæ fuerant Episcopis Ecclesiæ Theſſalonicensis.

III. Successerat Rufus Anysio, viro de sede apostolica bene merito, & qui post acceptum ejus vicariatum plurimis beneficiis sibi devinxerat Romanos Pontifices, ut Leo primus restatur. Hujus ergo successori vices suas delegans Innocentius, his ad eum verbis utitur: *Divinitus ergo hec procurrrens gratia ita longis intervallis determinatis à me Ecclesiæ dis-*

*cat consulendum, ut prudentie gravitatique tua committendam curam causâisque si que exoriantur per Achæiæ, Theſſaliciæ, Epiri veteris, Epiri no-
ve, & Crete, Dacie mediterraneæ, Dacie ripen-
sis, Mæsiæ, Dardanie, & Prævali Ecclesiæ
Christo Domino annuente censeam. Verè enim
ejus sacratissimis monitis lectissime sinceritatis
tua providentiæ ac virtuti hanc injungimus soli-
cititudinem; non primitus hec ita statuentes, sed
precessores nostros apostolicos imitati, qui beatifi-
simis Acholio & Anysio injungi pro corum meritis
ista voluerunt. Tum addit paulò post: Arripe ^{tib. pg. A}
igitur, dilectissime frater, nostra vice per supra-
scriptas Ecclesiæ, salvo earum primatu, curam;
& inter ipsos primates primus, quidquid eos ad
nos necesse fuerit mittere, non sine tuo postulent
arbitrari. Ita enim aut per tuam experientiam
quicquid illud est finietur, aut tuo consilio ad nos
usque pervenientium esse mandamus.*

IV. Quoniam verò ea interdum incidere negotia poterant quæ congregationem sacerdotum requirent, hanc quoque Rufi potestatam facit, ut quotiens ex occasione emerserint, synodos etiam extraordinarias celebret ex provinciis Illyrianis. *Licitum au-
tem*, inquit, & apostolice sedis favore permis-
sum tue fraternitati cognoscere ut cum aliqua ecclæ-
siastica ratio vel in tua vel in memoratis provin-
ciis agitanda cognoscendâque fuerit, quos velis
Episcoporum socios quibuscumque de Ecclesiæ af-
fumis tecum, quoram & fide & moderatione
quicquid necessitas causâve flagitaverit, optimus
dirigas arbiter, & precipius, quippe a nobis le-
tas, definias intercessor. Hunc eundem ordinem
fecuti sunt Romani Pontifices sequen-
tibus seculis, ut suo loco dicemus.

V. Verū quia privilegia Theſſalonicensi-
fi Ecclesiæ tributa nullius utilitatis futura
erant, donec provinciis innotuerint, Inno-
centius, ad exemplum Principum Romano-
rum, qui leges & edicta mittebant per pro-
vincias ut Præsidium ministerio publicaren-
tur, literas de legatione Rufi conscribi jussit
ac mitti ad universos Episcopos per provin-
cias Illyrianas constitutos unâ cum suis &
superiorum Pontificum epistolis ex archivio
Romano descriptis. Ita enim intelligenda
puto sequentia hæc Innocentij verba: *Om-
nem sanè instructionem chartarum in causa archi-
vorum cum Presbytero Senecione, viro admodum
maturo, fieri jussimus. Itaque & ex priore nostra
epistola & ex his chartulis bene recensens quid
agere debebas recognoscere. Nam voluntatem hanc
nostram per utramquamque provinciam satis, at
decebat, literis manifestavimus. Data est hac
ultima Innocentij epistola xv. Kal. Iulij, Ho-
norio IX. & Theodosio V. Augg. Confuli-
bus, id est, anno quadringentesimo duode-
cimo, cum undecim annum in pontificatu*